

Spolek přátel Národního divadla Brno

www.spndb.cz

Vážení a milí členové Spolku přátel NdB – opery, baletu a činohry.

- Vítejte na počátku divadelní sezony 2018/19. Rozsáhlá rekonstrukce Janáčkova divadla, která začala loni v létě, potrvá déle, než se původně předpokládalo. Jde o největší investici do této budovy od doby jejího postavení. V průběhu rozsáhlých prací došlo ke zjištění řady problémů, které je třeba řešit dodatkem ke smlouvě a prodloužením termínu realizace. Rada města Brna dne 28. 2. 2018 tento dodatek odsouhlasila. Termín dokončení oprav divadla byl od počátku koordinován s termínem festivalu Janáček Brno 2018, jehož letošní ročník se koná od 17. 11. do 5. 12. 2018. Dodatečné práce si však vyžádají další prodloužení oprav – první část bude dokončena 25. 10. 2018, další práce uvnitř budovy však budou probíhat až do konce dubna 2019. Rekonstrukce střechy a finální předání celé stavby se prodlužuje do konce září 2019. „Naší prioritou bylo zajištění zdárného konání festivalu Janáček Brno na podzim letošního roku a běžného chodu divadla v následující sezoně. Při plánování dodatečných prací jsme proto v maximální možné míře respektovali požadavky souborů a provozu divadla. **Od listopadu 2018 se díky tomu bude v Janáčkově divadle opět hrát.** Stavební práce budou po dohodě s vedením divadla probíhat v období mimo zkoušky a představení,“ uvedl náměstek primátora m. Brna pro oblast investic R. Mrázek. Celková cena za rekonstrukci divadla včetně víceprací dělá 582 862 059, 60 Kč bez DPH. (Z tiskové zprávy k nové divadelní sezoně).

Zprávy výboru

- **Znovu upozorňujeme!** Výborové schůze se od září 2018 konají v **Divadle Reduta**, a to první středu v měsíci od 16,00 do 17,30 hod. Přihlášky a příspěvky se vyřizují v prostoru šaten pro diváky, na levé straně od vstupu do divadla.
- **Důležité!** K 30. 6. 2018 byl v souladu se Stanovami a Prohlášením o ochraně osobních údajů uzavřen stav členské základny. Ti členové, kteří do posledního vyhlášeného termínu placení členských příspěvků (tj. do 20. června 2018) svoji jedinou členskou povinnost nesplnili, musí, pokud chtějí být členy SPNdB i nadále, podat novou přihlášku a obdržet legitimaci s novým členským číslem.
- Připomínáme, že ještě do 16. 9. 2018 je možné hlasovat v anketě CENA DIVA.
- Upozorňujeme, že informace o zahájení sezony 2018/19 a nabídce představení NdB v září uvádíme v závěru Zpravodaje v části Nabídka – informace.

Naši jubilanti v srpnu 2018 (kulaté a půlkulaté narozeniny v pořadí dle členských čísel)

Věra Machová	Jiřina Lišková	Ing. Libuše Kalábová
Ing. Zdenka Tesaříková	Ing. Eva Jokešová	Marie Šafránková
Doc. Mgr. Ludvík Kotzian	Ladislava Suchá	Věra Dostálová
Marie Šebelová	Ing. Jaroslav Kára	Ing. Filip Remeš
Dana Modlitbová	Ing. Zdeňka Tesařová	Mgr. Milena Čtveráčková
Petra Dorazilová		

Naši jubilanti v září 2018 (kulaté a půlkulaté narozeniny v pořadí dle členských čísel)

Eva Dostalová	Mgr. Eva Doušová	Miluše Kocourová
Mgr. Jana Kučínská	Ludmila Saňková	Mgr. Kateřina Janíčková

Vážení jubilanti, mimo obvyklého přání štěstí a zdraví Vám členové výboru SPNdB k narozeninám přejí spoustu krásných dní, dobrých přátel a hodně lásky.

Operní premiéra 7. září 2018 (v 19 hod. BVV pavilon P) – Bedřich Smetana: LIBUŠE.

Nastudováno v českém originále s českými a anglickými titulky. Slavnostní zpěvohra o třech dějstvích na slova Josefa Wenziga a Ervína Špindlera. Premiéra 11. 6. 1881, dirigent Adolf Čech. Vznik samostatného československého státu patří k nejdůležitějším událostem našich dějin. K němu směřovaly snahy českých vlastenců a politiků po celé 19. století a podzim r. 1918 se stal jejich naplněním a začátkem nové éry našeho národa. Boj o českou státnost se stal neodmyslitelnou součástí umělecké tvorby a dal vzejít dílům, která se stala trvalým symbolem naší národní kultury. Takovým dílem je i slavnostní zpěvohra Libuše, zachycující mýtus o bájně české kněžně. Bylo Smetanovým přáním, aby opera, která vrcholí velkolepou scénou věštby budoucnosti českého národa, byla dílem určeným k „zvláště památným dnům“ a tak se i stalo. Na repertoár brněnské opery se mýtus o bájně české kněžně a zrození rodu Přemyslovců vrací téměř po 40 letech a slavnostní premiéra se odehraje v místech, jež za svou existenci vděčí právě vzniku samostatné republiky – na brněnském výstavišti. Režisér Jiří Heřman je umělcem, pro něhož jsou netradiční místa výzvou a rozlehlý pavilon P může změnit v jedinečný divadelní prostor. Spolu s ním se na představení bude podílet osvědčený tandem – scénograf Tomáš Rusín a kostýmní výtvarnice Zuzana Rusínová – Štefunková. V hlavních rolích Libuše a Přemysla se představí manželský pár Lucie a Jiří Hájkovi. Hudební nastudování Robert Kružík. Takže: „Bohové věční tamo nad oblaky s milostí shlížejte na tuto zem!“ (Podle Katalogu NdB 2018/19)

Divadelní jubilea, vzpomínky – srpen

5. 8. 1975 zemřel tenorista Oldřich Dědek (*13. 4. 1920). Uměleckou dráhu začal jako tanečník. V l. 1943 – 44 sólista brněnské opery. Interpretoval menší komické a charakterní role (Goro, Triquet, Spoletta...). Působil také v epizodních postavičkách ve filmech (Pytláková schovanka, Císařův pekař, Pyšná princezna, Byl jednou jeden král, Dařbuján a Pandrhol).

7. srpna 2018 oslavila významné kulaté narozeniny Jana Příbylová, dlouholetá sólistka brněnského baletu, která taneční party zvládala s jistotou a leskem, osobitým výrazem. Z rolí: Svanilda, Giselle, Aurora, Odetta a Odilie, Širín, Signorina Gioventù, Mášenka, Princezna a Pastýřka, Beruška, Pokušení, Schovanka 1. ročníku, Viktorka, Esmeralda... Svě znalosti a bohaté zkušenosti zúročuje po ukončení taneční kariéry jako baletní mistr Baletu NdB.

11. 8. 1883 se narodila sopranistka Marie Kabeláčová. V sezoně 1903/04 sólistka brněnské opery (Krasava, Micaela, Jitka). Do dějin opery se zapsala jako první Jenůfa – zpívala ji jen 3x, hlas zřejmě nevydržel fyzické i nervové zatížení. Zřejmě se vrátila do rodné Vídně – o jejích dalších osudech není nic známo.

12. 8. 1908 se narodil tenorista Josef Vojta (†16. 9. 1977). Začínal v německém divadle v Brně (1927 – 35), pak přešel do Olomouce, poté byl angažován v pražském ND. Z rolí: Otello, Walter

Stolzing, Sergej, Dalibor, Jeník, Šťáhlav, Laca, Tichon, Ovčák Jirka... Pro zdravotní potíže pěveckou dráhu v r. 1959 ukončil, dále působil v ND až do r. 1972 jako inspicient.

12. 8. 1928 zemřel skladatel, pedagog, hudební publicista – jedna z nejméně výraznějších osobností hudební scény 20. století – Leoš Janáček. Studoval jako fundalista kláštera na Starém Brně, poté v Praze, Lipsku a Vídni. Stal se učitelem hudby na učitelském ústavu v Brně, dirigentem Besedy brněnské, ředitelem varhanické školy (1881 – 1919), profesorem skladby na mistrovské škole brněnské konzervatoře (1919 – 25). Opery: Šárka, Počátek románu, Její pastorkyňa, Osud, Výlety pana Broučka, Káťa Kabanová, Příhody lišky Bystroušky, Věc Makropulos, Z mrtvého domu.

13. 8. 1948 se narodil tenorista **Milan Voldřich**. Stal se členem Pražského mužského sboru, v r. 1981 byl angažován do ND, ale už po roce přešel do Brna, kde nastudoval řadu stěžejních rolí (Vévoda, Almaviva, Don Ottavio, Fernando (La Favorita)...).

16. 8. 1928 se narodil barytonista a pedagog Jiří Bar. Debutoval v Opavě, vzápětí dostal angažmá v Lipsku, kde působil do r. 1969 (Silvio, hrabě Luna, Wolfram, Eugen Oněgin, Andrej Bolkonskij...). Poté přešel do Brna. Byl znamenitým interpretem písní. Učil na pražské konzervatoři. Zemřel 5. 5. 1989.

18. 8. 1933 se narodil **Doc. Mgr. Ludvík Kotzian**, emeritní sólista brněnského baletu, pedagog, jeden z nejméně výraznějších interpretů československé sólistické generace 60. a 70. let 20. století. Pod jeho pedagogickým vedením vyrůstaly generace tanečníků (1974 – 96 – pedagogické působení v ND Brno). Významnou stopu zanechal na brněnské Taneční konzervatoři (1974 – 2010 jako pedagog, 1990 – 96 jako ředitel). Jako pedagog působil 20 let na VŠMU v Bratislavě a krátce na HAMU v Praze. Je zakladatelem ateliéru taneční pedagogiky na JAMU. V l. 1990 – 2000 byl jeho vedoucím, od r. 1991 jako docent.

19. 8. 1933 zemřel tenorista Leon Geitler. Jako operní sólista debutoval v Plzni, v l. 1908 – 09 působil v Brně (Jeník, Dalibor, Jíra, Ladislav, Kozina, Don José). Dále vystupoval v Plzni, také ve Vídni a Varšavě, Českých Budějovicích, pražské Uranii, hostoval v ND.

21. 8. 1963 se narodil barytonista **Vladimír Chmelo**. Od r. 1987 byl angažován v Brně. V současnosti působí bez stálého angažmá a hostuje s operním a koncertním repertoárem na různých scénách doma i v cizině (mj. MET). Je nositelem ceny Thálie 1998. Z rolí: Escamillo, hrabě Luna, Germont, markýz Posa, Marcel...

30. 8. 1948 se narodil tenorista Jan Markvart. Zpěv studoval soukromě. Začínal v r. 1984 v Brně, od r. 1986 se stal sólistou ND Praha. Jeho doménou je český klasický repertoár (Jeník, Lukáš, Dalibor, Jíra, Princ). Z dalších rolí: Cavaradossi, Turiddu, Vévoda mantovský, Florestan, Don José... Hostoval na českých i zahraničních jevištích, má nahrávky na CD.

Osobnosti světové hudby - srpen

✂ 17. 8. 1838 zemřel italský libretista Lorenzo da Ponte (*10. 3. 1749). Pro Mozarta napsal libreta Figarovy svatby, Dona Giovanniho (v Praze se účastnil příprav premiéry) a Così fan tutte. Vedle 36 operních libret napsal Paměti, v nichž mj. ocenil zasvěcenost pražského operního publika.

✂ 18. 8. 1873 se v Šumperku narodil rakouský tenorista Leo Slezak (†1. 6. 1946). Zpěv studoval v Brně – tam také debutoval jako Lohengrin. Po přechodném působení v Berlíně a Vratislavi byl v l. 1901 – 26 členem vídeňské Dvorní opery. Současně hostoval na předních světových operních scénách (MET 1909 – 14). Byl počítán k nejlepším hrdinným tenorům své doby. Vydal několik knih humorných vzpomínek.

✂ 21. 8. 1933 se narodila anglická altistka Janet Bakerová. Poprvé stanula na jevišti v roli Panny Rózy ve Smetanově Tajemství, nastudovaném oxfordským univerzitním operním klubem. Od r. 1960 působila převážně jako koncertní a oratorní pěvkyně – její repertoár sahal od baroka (Purcellova Didona) až po díla Brittenova.

✂ 25. 8. 1918 se narodil americký dirigent, klavírista a skladatel Leonard Bernstein (†14. 10. 1990). Jeho tvorba pro divadlo sahá od baletu přes muzikál až k opeře (Potíže na Tahiti, Klidné místo,

Candide - poněkud neuctivá k operní tradici, naznačila, že Bernstein táhne k muzikálu). Světově úspěšný muzikál West Side Story (1957) byl zfilmován a mohli jste ho vidět jako balet v choreografii šéfa brněnského baletu Mária Radačovského. Bernsteinova scénická Mše je konglomerátem tradičních liturgických prvků, rockové hudby, tance... Mezinárodní ohlas měly Bernsteinovy popularizační televizní seriály a čtyři knihy o hudbě.

✂ 25. 8. 1958 zemřel německý skladatel a dirigent Leo Blech (*21. 4. 1871). V r. 1899 byl angažován k pražskému německému divadlu, kde řídil mj. premiéru d'Albertovy Nížiny a Weissova Polského žida. Už v Praze vynikl jako mahlerovský dirigent.

✂ 26. 8. 1923 se narodil německý dirigent a klavírista Wolfgang Sawallisch. V 60. letech 20. století stál současně v čele Vídeňských a Hamburských symfoniků, od r. 1971 byl hudebním ředitelem mnichovské Státní opery. Hostoval na významných evropských pódiiích, často zval k zahraniční spolupráci Pražský filharmonický sbor. Vystupoval i jako klavírista.

✂ 28. 8. 1903 se narodil německý skladatel a pedagog Rudolf Wagner – Régeny (†18. 9. 1969). Je autorem 11 oper (nejúspěšnější je Láska a trůn), dále psal kantáty, písně, klavírní skladby.

Divadelní jubilea, vzpomínky – září

📖 3. 9. 1923 se narodila mezzosopranistka Jaroslava Dobrá (†7. 9. 1971). Angažmá dostala v Opeře 5. května, od r. 1948 byla sólistkou pražského ND. Spolehlivá pěvkyně měla slabinu – stereotypní herecký projev. Z rolí: Amneris, Eboli, Vlasta, Ježibaba...

📖 7. 9. 1938 se narodil sbormistr Josef Pančík. Absolvent brněnské konzervatoře a JAMU už jako posluchač pracoval s brněnským akademickým sborem, založil Brněnské madrigalisty. V r. 1965 byl přijat jako korepetitor a druhý sbormistr do brněnské opery, po třech letech se stal hlavním sbormistrem. Pod jeho vedením sbor stabilně vykazoval velmi vysokou úroveň. Od r. 1980 vyučuje J. Pančík na JAMU obor řízení sboru, v r. 1988 vedl v Las Palmas sbormistrovský kurz. Je vyhledávaným členem mezinárodních porot sborových soutěží.

📖 13. 9. 1888 se narodil Josef František Munclinger (†31. 10. 1954). Studoval ve Lvově, kde nastoupil do prvního angažmá, v l. 1921 – 25 sólista a režisér v Bratislavě, od r. 1925 v ND Praha jako sólista a režisér. Tento pozoruhodně všestranný umělec prosazoval v režii inscenační novinky, ovládal mistrně líčení, byl překladatelem libret, působil jako pedagog na JAMU. Z rolí: Hrabě Vilém z Harasova, Purkrabí, Velký inkvizitor, Basilio...

📖 24. 9. 1933 zemřel dirigent Stanislav Doubravský (*10. 4. 1895). Absolvent brněnské varhanní školy a pražské konzervatoře působil zprvu jako zpěvák. V l. 1917 – 25 byl kapelníkem brněnské opery, v l. 1925 – 36 šéfem opery v rumunské Kluži, kde uváděl české autory. Psal drobné klavírní skladby a scénické hudby.

📖 25. 9. 1923 se narodil basbarytonista Ladislav Mráz (†7. 5. 1962). První angažmá – Jihočeské divadlo v Táboře. Poté 1944 – 46 Plzeň, 1946 – 48 Opera 5. května, dále ND Praha. Byl umělcem světového formátu – výrazný jevištní zjev, herecké nadání, muzikálnost, mohutný hlas širokého rozpětí. Z rolí: Mumlal, Bopnifác, Kašpar, Escamillo, Leporello, Mefisto, Vojcek, Filip II., Scarpia, Bludný Holanďan, Rarach, Hans Sachs...

📖 25. 9. 1868 se narodil Jaroslav Kvapil – žurnalista, dramatik a básník, režisér a dramaturg, od r. 1912 šéf činohry ND Praha. Autor libret Debora (J. B. Foerster), Rusalka (A. Dvořák)...

📖 28. 9. 1928 se narodil dirigent Martin Turnovský. První angažmá získal ve Státní filharmonii Brno, později Plzeň, Drážďany. V r. 1968 emigroval do Rakouska. V sedmdesátých letech šéfoval norské Státní opeře a opeře v Bonnu. Spolupracoval s mnoha symfonickými a operními orchestry.

Osobnosti světové hudby – září

✂ 3. 9. 1568 se narodil italský skladatel, varhaník a hudební teoretik Adriano Banchieri (†1634). Byl ústřední osobností hudebního života v Bologni, kde zřídil společnost k podpoře hudby. Psal

komedie, novely, komponoval všechny hudební druhy. Pozornosti se těšily zvláště madrigalové komedie (Stařecká pošetilst, Plavba z Benátek do Padovy, Večerní hostina na Zelený čtvrtek aj.).

✂ 8. 9. 1613 zemřel Don Carlo Gesualdo, kníže z Venosy, italský skladatel (*asi 1560). Patřil k předním loutnistům, založil vlastní hudební akademii, v níž pěstoval hlavně madrigaly (vydal 6 knih pětilhásých madrigalů). Byl označován za geniálního psychopata (dal zavraždit svou ženu a jejího milence), který se zmítá mezi vystupňovanou erotikou a sebetřýzněním, čemuž odpovídal výběr zhudebňovaných veršů („bolestná radost“, „sladká bolest“... - Tasso). I. Stravinskij složil r. 1960 na jeho počest Monumentum pro Gesualdo di Venosa.

✂ 8. 9. 1978 zemřel bulharský skladatel, klavírista, dirigent a pedagog Pančo Vladigerov (*13. 3. 1899). Napsal operu Car Kolojan, balet Legenda o jezeře, psal scénickou hudbu k inscenacím G. B. Shawa, W. Shakespeara, A. Strindberga, dále klavírní a houslové koncerty, komorní skladby.

✂ 24. 9. 1813 zemřel francouzský skladatel belgického původu André Modeste Grétry (*8. 2. 1741). Studoval v Římě, v r. 1768 se usadil v Paříži, kde se stal – počínaje operou Le Huron – vyhlášeným operním autorem (Richard Lví srdce, Raoul Modrovous, Vilém Tell...). Velkému zájmu se těšil ve Vídni, kde se za jeho života konalo 38 premiér či nových nastudování jeho oper. Napsal významné Paměti a Eseje o hudbě.

✂ 24. 9. 1683 se narodil francouzský skladatel, teoretik a varhaník Jean – Philippe Rameau (†12. 9. 1764). První operu Samson složil na Voltairův text, ročně komponoval 2 – 3 jevištní skladby (celkem 26 děl). Ludvík XV. ho jmenoval svým komorním skladatelem.

✂ 27. 9. 1913 se narodil německý hudební publicista Kurt Honolka. Studoval na pražské německé univerzitě práva, hudební vědu a skladbu. Působil v pražských německých novinách, byl dlouholetým dopisovatelem pražských Hudebních rozhledů. Smetanovy, Dvořákovy, Janáčkovy a Martinů opery se v zemích německého jazyka hrály v jeho překladech. U nás vyšly jeho knihy Na počátku bylo libreto a Slavné primadony.

✂ 28. 9. 1898 se narodil americký skladatel George Gershwin (†11. 7. 1937). Proslavil se jako skladatel muzikálů. Ze symfonických skladeb je známá Rhapsody in Blue, Američan v Paříži, Kubánská ouvertura... Vrchol jeho díla představuje opera Porgy a Bess. Významná je i písňová tvorba. Gershwin zemřel předčasně na mozkový nádor.

Co chybělo v minulých Zpravodajích

- * Koncem května 2018 zemřela bývalá sólistka brněnského baletu Míla Mikulová (*11. 6. 1929). V r. 1950, kdy do divadla nastoupila, byla nejmladší z kruhu předních sólistek baletu, jehož úroveň a proslulost byla mimořádná. Z rolí: Labutí jezero – Cařice, pas de quatre, španělský tanec, čardáš, Spící krasavice – Víla, carabos, Popelka – Zima, Žebračka, Sestra, španělský tanec, Othello – Emilie, Abraxas – Had, Sněhurka a sedm trpaslíků – Královna... Léta se věnovala pedagogické práci – LŠU Boskovice, baletní škola SD Brno, lektorka pro moderní gymnastiku i v reprezentačním družstvu, baletní průprava ve Středisku vrcholového sportu pro krasobruslaře...
- * Zemřel proslulý sovětský a ruský dirigent a klavírista Gennadij Rožděstvenskij (4. 5. 1931 – 16. 6. 2018). Ještě jako student ve 20ti letech debutoval ve Velkém divadle v Moskvě. V SSSR uváděl díla zahraničních autorů do té doby v této zemi takřka neznámých (Orff, Hindemith, Britten...), premiéroval mnoho děl sovětských autorů. Od r. 2000 byl uměleckým ředitelem Velkého divadla, od r. 2012 dirigentem Státního akademického komorního divadla v Moskvě. Stál v čele Symf. orchestru BBC Londýn, Vídeňských symfoniků, Královské filharmonie ve Stockholmu, pravidelně hostoval u velkých orchestrů v Evropě, Americe a Japonsku, příležitostně i v operních domech. Vystupoval pravidelně jako pianista ve čtyřručních recitálech se svou ženou Viktorií Postnikovovou. Obdržel řadu významných vyznamenání.
- * 31. 7. 1938 se narodily sestry – dvojčata Hana Bubníková a Jiřina Langová, známé v době největší jevištní slávy jako „Machatěnky“. V l. 1955 – 69 se jim podařilo na dnešní dobu něco těžko představitelného – staly se známými na poli moderní gymnastiky, kde posbíraly 66

medailí z mistrovství republiky a 21 z mistrovství světa a Evropy. Souběžně do r. 1982 byly sólistkami baletu nynějšího NdB. Jen pro zajímavost – v r. 1965 se společně vdávaly. Dodnes se těší výbornému zdraví.

Z domova

- Mezi 20. červencem a 11. srpnem 2018 nabídl Mezinárodní hudební festival Český Krumlov celkem 12 hudebních produkcí různých žánrů, v nichž se představili interpreti ze špičky současné zahraniční i tuzemské hudební scény. Večer 21. 7. patřil dvěma světovým pěveckým hvězdám, které spojuje MET a další prestižní pódia: polskému tenoristovi Piotru Beczalovi a kanadsko-americké sopranistce s českými kořeny Sondře Radvanovskí. Rozpětí repertoáru slavné sopranistky je široké – od titulních rolí jako Rusalka, Lucrezia Borgia či Manon Lescaut po Roxanu v Cyranovi z Bergeracu. Je považována za jednu z nejlepších verdiovských interpretek současnosti a zároveň za vynikající interpretku bel canto. Na úvod letošní sezony v MET uvedla Belliniho Normu. Jako jediná pěvkyně v historii MET provedla před dvěma lety Donizettiho „tři královny“ – hlavní sopránové role v dramatech Anna Bolena, Maria Stuarda a Alžběta v opeře Roberto Devereux. V letošní sezoně v Pařížské opeře: Amélie (Maškarní ples), Leonora (Trubadúr), v Barceloně: Paiolina (G. Donizetti – Poliuto), Maddalena (U. Giordano – Andrea Chénier) po boku Jonase Kaufmanna. Emocionalita, s jakou ztvárňuje každou postavu, a krásné zabarvení hlasu činí z její interpretace nezapomenutelný zážitek.
- Červencový Hudební festival Znojmo 2018 letos opět spojil hudbu, víno a přátelskou atmosféru letního jihomoravského města, které festival pořádalo již 14. rokem. Patronem byl opět houslista Pavel Šporcl a největší zahraniční hvězdou mezinárodně oceňovaný orchestr staré hudby Il Giardino Armonico s rakouskou sopranistkou Annou Prohasko.
- Tenorista José Cura 13. 6. 2018 koncertem v Praze uzavřel své třísezonní působení v Symfonickém orchestru hl. m. Prahy FOK v pozici rezidenčního umělce. V první půli programu představil ve vlastních aranžích písně své i svých latinskoamerických krajanů. Ve druhé části pak zazněla v české premiéře symfonie Znovuzrození Mieczysława Karłowicze. Argentinský tenorista bude nadále s FOK spolupracovat.
- Divadlo J. K. Tyla v Plzni přichystalo již 4. ročník úspěšné open air produkce Noc s operou. 29. 6. 2018 zazněla v prostředí lochotínského amfiteátru slavná Pucciniho opera Turandot v režii šéfa souboru opery DJKT Tomáše Pilaře. V titulní roli se představila sopranistka Iveta Jiříková, jako princ Kalaf vystoupil Paolo Lardizzone.
- Ústecký kraj letos rozdělí mezi stálé divadelní soubory a filharmonii v Teplicích 10 milionů Kč. Peníze mají přispět k zatraktivnění programů. Severočeská filharmonie má dostat 3,5 milionu Kč. Toto hudební těleso, které koncertuje po celém světě, pořádá každoročně Hudební festival Ludwiga van Beethovena (letos ve dnech 24. 5. – 21. 6.).
- Letošní 23. ročník mezinárodního hudebního festivalu Concentus Moraviae (1. – 27. 6. 2018) nabídl vedle hudby i mnoho humoru. Na zahajovacím koncertě vystoupil v Bystřici n. Pernštejnem orchestr PKF – Prague Philharmonia pod taktovkou Marka Ivanoviče. Posluchači uslyšeli Dvořákovu Humoresku, ale také Lioriotův Kašlací koncert, Andersonovu skladbu Psací stroj s virtuozním partem pro zkušeného typistu či třívětý koncert 4'33'' od Johna Cage.
- Závěrečný koncert sezony Symfonického orchestru Českého rozhlasu se konal 4. 6. 2018 v sále Rudolfiny za řízení končícího šéfdirigenta Ondřeje Lenárda, který vedl orchestr sedm sezon. Na programu bylo Verdiho Requiem se sólisty Celine Byrne, Janou Hrochovou, Georgijem Vasiljevem, Štefanem Kocánem a Pražským filharmonickým sborem. Ministr kultury Jiří Šmíd Lenárdovi poděkoval a předal mu stříbrnou gramofonovou desku a taktovku z palisandrového dřeva.
- S Filharmonií Hradec Králové se 23. 5. 2018 mimořádným koncertem loučil Andreas Sebastian Weiser v roli šéfdirigenta. Posledních deset let byl zásadní osobností, která se zasloužila

o kvalitní provedení a propagaci zahraniční soudobé orchestrální hudby. Vrcholem bylo provedení Janáčkovy Glagolské mše se sólisty Pavlou Vykopalovou, Janou Sýkorovou, Tomášem Juhásem, Jiřím Sulženkem. Spoluúčinkoval Václav Metoděj Uhlíř – varhany a Kühnův smíšený sbor.

- Po 63 letech slavila návrat do Olomouce komická opera Gaetana Donizettiho *Don Pasquale*, a to se stejným režisérem jako tehdy – s Václavem Věžníkem. To byla záruka, že opera bude provedena tak, jak si to autor přál, neboť V. Věžník vychází především z hudby. Respektování autora je jeho krédo, které důsledně celý život prosazuje a věří, že pokud budou operu režírovat hudebně vzdělaní režiséři, nebude docházet k deformaci starších děl. V hlavních rolích se představili: David Szendiuch (*Don Pasquale*), Jakub Tolaš j. h. (*Dr. Malatesta*), Ondřej Koplík j. h. (*Ernesto*), Ondřej Doležal j. h. (*Notář*), Barbara Sabella (*Norina*). Kostýmy navrhl Josef Jelínek, scénu Jaroslav Milfajt, orchestr řídil Tomáš Hanák. Uvedení *Dona Pasquala* v olomoucké opeře patří nepochybně k jejím dramaturgickým skvostům a udrží se na repertoáru dlouho.
- Světu přiblížil skladatele B. Martinů, Čechům zase klasickou hudbu coby žánr, který stojí za poslech. Před rokem zesnulý dirigent světového věhlasu Jiří Bělohlávek to uměl s taktovkou i lidmi. Komplet osmi CD nazvaný *RECOLLECTION* je důstojnou vzpomínkou na obě stránky jeho osobnosti. Na třiatvaceti nahrávkách z let 1971 – 2016 najdete vše, co bylo Bělohlávkovu srdci blízké a co potěší ucho každého, kdo je ochoten chvíli se zastavit a vnímat tóny, které k nám přilétají od nebeského dirigentského pultu.
- Hudební festival „Zlatá Pecka“, pořádaný druhým rokem ve městě Chrudim, se zrodil v myslí zdejší slavné rodačky, mezzosopranistky Dagmar Peckové. Leitmotivem letošního ročníku je opereta J. Offenbacha *Krásná Helena*, která bude prolínat celým programem obohaceným o interpretační kurzy. Od 26. 8. do 2. 9. se milovníci klasické hudby mohou setkat v krásných prostorách klášterních zahrad, ve zrekonstruovaném kostele sv. Josefa a areálu bývalého kapucínského kláštera, kde je nyní muzeum barokních soch, v divadle Karla Pippicha, či přímo v ulicích města, kde zahrají posluchači pardubické konzervatoře.
- Festival Jarmily Novotné v Litni u Berouna získal letos podruhé pro svůj slavnostní koncert 9. 9. 2018 mezinárodně renomovanou českou sopranistku Martinu Jankovou, členku curyšské opery. Spolupráce s vynikající pěvkyní se rozšíří o Interpretační kurzy v Litni. V kalendáři pěvkyně jsou vklíněny mezi Rakousko, Švýcarsko, turné s Cecilíí Bartoli v produkci „Popelky“ po Švýcarsku, Španělsku a Itálii. M. Janková nezpívá jen operu, ale i oratoria a kantáty, velmi soustředěně se po léta věnuje písňové tvorbě.
- Ve Dvořákově síni Rudolfiny měl 14. 6. 2018 samostatný recitál mladý tenorista Petr Nekoránek. Byla to odvaha, troufnout si na celovečerní program nazvaný *Lahůdky bel canta* – 13 árií nebo písní jen s klavírním doprovodem (Vincenzo Scaleri), za který se nic neschová. Pěvec obstál obdivuhodně. Zahraniční školení a zkušenosti z operních studií renomovaných operních domů (Bavorská státní opera, newyorská MET) jdou P. Nekorancovi k duhu. Svůj talent rozvíjí správným směrem. Hlas nabývá na objemu ve vyrovnaných rejstřících. Neztrácí mladistvou svěžest, legatovou kantabilnost a lehkost, se kterou zvládá koloratury – to vše při intonační přesnosti. Pěvec nepodceňuje deklamaci. Publikum si získal svou mladickou bezprostředností natolik, že po bouřlivém aplausu prodloužil večer o čtyři předavky.
- Česká filharmonie oslaví 100. výročí Československa koncerty v Praze, Bratislavě a Londýně. Poté bude následovat první turné s novým šéfdirigentem Semjonem Byčkovem do USA, při němž orchestr oslaví 28. říjen v newyorské Carnegie Hall a zavítá do dalších prestižních sálů. Dirigent Petr Altrichter doprovodil ČF v květnu do Číny a na Tchajwan a Tomáš Netopil v červenci do Bad Kissingenu.
- I Českou republiku zasáhl boom novodobého uvádění barokních oper. Pouštějí se do nich nejen soubory, které se na starou hudbu specializují. Do hájemství staré opery se pouštějí i stále

operní soubory zaměřené na standartní produkci. Letos Divadlo J. K. Tyla Plzeň uvedlo Monteverdiho Orfea, ND moravskoslezské Gluckovu Ifigenii v Aulidě a Slezské divadlo jeho Ifigenii na Tauridě. V Ženevě byla 6. 4. 2018 premiéra opery Henryho Purcella Král Artuš. Ukázalo se, že jsme u nás zhýčkaní soubory, které se na starou hudbu specializují (Collegium 1704, Collegium Marianum...). Ženevské provedení jejich úrovně nedosáhlo po stránce hudební ani pěvecké. Ženevská opera nás ale může zajímat proto, že její budova z r. 1879 nyní prochází dvouletou celkovou rekonstrukcí. Její zavření vyřešili tak, že na kopečku nad historickým centrem postavili dřevěnou „boudu“ – dřevěné divadlo s kapacitou 1200 míst, zatímco u nás po dobu rekonstrukce Státní opery její soubor vystupuje ve zbytkových termínech v ND, HD Karlín a Foru Karlín.

- V květnu 2018 se na festivalu Pražské jaro představila slovenská sopranistka Slávka Zámečnicková (*1991). Je absolventkou bratislavské konzervatoře a od r. 2014 studuje na Hochschule für Musik Hanns Eisler v Berlíně. Je členkou Operního studia Berlínské státní opery pod vedením Daniela Barenboima. Je laureátkou mnoha mezinárodních pěveckých soutěží. Na operních jevištích se představila jako Pamina, Hraběnka, Paní Fluth (Veselé paničky windsorské). Zpívala v Brazílii, Austrálii, Číně, Jižní Koreji, Francii, Monaku, Itálii, Rusku, letos v červnu debutovala v Opeře ND Praha jako Sophie v Massenetově Wertherovi.
- Jen pár dní po završení 73. ročníku Pražského jara se poprvé setkala v novém složení jeho umělecká rada: Tomáš Hanus, Jakub Hruša, Marko Ivanović, Ivo Kahánek, Michal Kaňka, Jana Semerádová, Miroslav Srnka. Poprvé bude v radě zahraniční člen Clemens Hellsberg, emeritní ředitel Vídeňských filharmoniků.
- Univerzita Palackého v Olomouci vydala péčí Víta Zouhara a Gabriely Coufalové dopisy Bohuslava Martinů a básníka Miloslava Bureše (1909 – 1968) „Milý příteli Bureši/Dear friend Bureš“. Jejich spolupráce se odrazila v opusech Martinů – Otvírání studánek, Legenda z dýmu bramborové nati, Romance z pampelišek, Mikeš z hor. Mezi básníkem a skladatelem se zrodilo upřímné přátelství. Realizovat další společné nápady už nedovolil zhoršující se zdravotní stav skladatelův.

Ze světa

- Jako každý červen, i letos zorganizovala MET operní koncerty v newyorských parcích pod širým nebem. Od 24. 8. se na Lincoln Center Plaza vrátil tradiční letní festival s promítáním inscenací MET.
- Italská mezzosopranistka Cecilia Bartoli se vrátí do milánské La Scaly, kde se hodlá tři roky věnovat novému projektu zaměřenému na barokní hudbu. Pěvkyně, která několikrát vystupovala v Praze v cyklech agentury Nachtigal Artists, se do milánské opery vrací po šesti letech.
- Slavná švédská sopranistka Nina Stemme obdržela cenu Birgit Nilsson Prize za rok 2018. Cena je dotována milionem dolarů a pěvkyně ji převezme 11. 10. 2018 za přítomnosti švédského krále Carla XVI. Gustafa a královny Silvie na slavnosti v Královské švédské opeře ve Stockholmu. Cenu, kterou založila slavná švédská dramatická sopranistka Birgit Nilsson (1918 – 2005), je udělována každé tři roky a patří k největším světovým cenám v oboru klasické hudby. Prvním nositelem ceny v r. 2009 se stal Plácido Domingo, dále Riccardo Muti (2011) a Vídeňští filharmonikové (2014).
- Festival evropského divadla SND Eurokontext. sk představil v červnu 2018 pozoruhodné inscenace z oblasti opery a baletu. SD Košice uvedlo inscenaci Wagnerovy opery Věly, ND moravskoslezské přijelo s inscenací opery D. Šostakoviče Lady Macbeth Mcenského újezdu, Krakovská opera uvedla Krále Rogera Karola Szymanowského, SND Bratislava zařadilo Pucciniho Toscu, Ravelovu Španělskou hodinku, Pucciniho Triptych a Nedbalovu Polskou Krev, ND Praha představilo svou inscenaci Massenetovy opery Werther. Hosty taneční části 5. ročníku festivalu byl taneční projekt Deník Anny Frankové z dílny Baletu SD Košice, Taneční triptych Bély Bartóka v podání Maďarského národního baletu a Čajkovského baletní epos s názvem Čajkovskij PRO et CONTRA

v interpretaci petrohradského Eifmanova baletu. Balet bratislavského SND nabídl balety Esmeralda, Dafnis a Chloe a psychologický balet Za hranicemi hříchu/Bratři Karamazovi.

- Dva listy Beethovenova rukopisu se skicami ke Klavírnímu koncertu č. 5 (datováno 1809) byly prodány v newyorské aukční síni Bonhams v červnu za 250 000 dolarů.
- Slavná sopranistka Edita Gruberová byla po svém galakonzertu 3. 7. 2018 v Bavorské státní opeře v Mnichově, v níž dosud vystupovala bez přestávky plných 50 let, zahrnuta květinami a potleskem trvajícím celou hodinu. Heslem večera byla skandovaná věta „Viva Edita“. Na programu byly árie z oper W. A. Mozarta, V. Belliniho a G. Verdiho.
- Pod novou inscenací Wagnerova Parsifala v Mnichově jsou podepsáni francouzsko – libanonský režisér, německý malíř a sochař – scénografie a německá kostýmní výtvarnice. Hlasité dlouhotrvající bučení jako důrazný nesouhlas s jejich pojetím provázelo představení (např. kostýmy tělové barvy byly navrženy tak, aby evokovaly nahá těla se zdůrazněním velkých tvarů hýždí a genitálií). Naopak dirigent K. Petrenko a sólisté J. Kaufmann, Ch. Gerhaher a N. Stemme byli nadšeně vyvoláváni.
- Koncertem pod širým nebem se 24. 6. 2018 s Berlínskou filharmonií po šestnáctiletém působení rozloučil její šéfdirigent, Brit Sir Simon Rattle. Během programu, zahrnujícího díla G. Gershwina, J. Canteloubeho či A. Chačaturjana, jej na pódiu doplnila také jeho manželka – česká mezzosopranistka Magdalena Kožená. Pozici šéfdirigenta převezme Kiril Petrenko. Rattle už započal práci v roli hudebního ředitele Londýnského symfonického orchestru.
- Jakub Hrůša podpisem smlouvy na mnichovském Ministerstvu vědy a umění 19. 6. 2018 prodloužil své působení ve funkci šéfdirigenta Bamberských symfoniků. V čele předního německého orchestru, který řídí od sezony 2016/17, setrvá do r. 2026.
- Italský dirigent Fabio Luisi (*1959) ukončí na konci sezony 2020/21 svou spolupráci s operním domem v Curychu. Na jeho místo hudebního ředitele nastoupí italský dirigent Gianandrea Noseda (*1964). Oba jmenovaní mají zkušenosti ze světových operních domů a symfonických orchestrů.
- Hudebním způsobem zveřejnila svůj rozvod vynikající ruská sopranistka Olga Peretyatko (*1980), hostující na předních světových operních scénách. Se svým manželem, italským dirigentem Michele Mariottim (*1979), se seznámila na Rossiniho festivalu v Pesaru, kde se také 25. 8. 2012 konal jejich sňatek. Peretyatko napsala na svém facebookovém profilu, že se rozvádějí a jako ilustraci použila notový zápis melancholické písně F. Liszta „O lieb, so lang du lieben kannst...“. Pěvkyně uvedla, že není schopna veřejně vystupovat a zrušila i své hostování v Bologniv roli Donny Anny v prosinci 2018 – sérii představení Dona Giovanniho bude totiž dirigovat M. Mariotti, který je zde od r. 2014 hudebním ředitelem.
- Ve Vídeňské státní opeře měla 12. 5. 2018 premiéru opera Camilla Saint – Saënsa Samson a Dalila. Síla této inscenace je v hudbě a pěveckých výkonech. Samsona zpíval jeden z nejlepších světových tenoristů Roberto Alagna. Dalilou byla půvabná, noblesní, inteligentní i herecky přesvědčivá Elina Garanča. Orchester Vídeňské státní opery hrál pod energickou taktovkou Marka Armiliata.
- BBC Symphony Orchestra dostane nové sídlo ve východním Londýně. Budova zahrne kromě sídla pro Orchester a Sbor BBC a soubor BBC Singers také nahrávací studia. Otevření je plánováno na sezonu 2022/23.
- Orchester Musica Florea na festivalu Händel – Festspiele Halle v Německu (8. – 10. 6. 2018) nabídl novodobou premiéru barokní opery o římském hrdinovi Muziu Scevolovi. Historicky se jedná o neobvyklý případ, kdy se na téže opeře podíleli tři skladatelé: třetí akt napsal G. F. Händel, druhý Giovanni Bononcini a první byl vytvořen Filippem Amadeim.
- V 10. evropské soutěži pro operní režiséry do 35 let, která se letos konala v Curychu, zvítězil Gerard Jones z Británie a Karolina Sofulak z Polska – každý obdržel 20 000 eur. Do soutěže se přihlásilo 200 kandidátů z 32 zemí, jejichž úkolem bylo prezentovat svůj návrh inscenace Pucciniho Manon Lescaut. Soutěž založila v r. 2001 nezisková organizace operních fanoušků

Camerata Nuova se sídlem ve Wiesbadenu pro mladé režiséry – kteří na rozdíl od pěvců, instrumentalistů či dirigentů – do té doby neměli žádné soutěžní klání. Vítězná režijní koncepce je vždy uvedena na operní scéně – podmínkou je, aby soutěžní návrhy byly snadno realizovatelné. Soutěžící musí dále prokázat, že jsou schopni vést pěvce a s nimi svůj režijní koncept realizovat na dané scéně přímo před porotou.

Nabídky a informace:

- * K zahájení divadelní sezony 2018/19 pro Vás NdB připravilo open-air koncert 24. září 2018 v 18 hod. na Zelném trhu. Bude Vás čekat to nejlepší z připravované sezony. Za dirigentský pult se postaví šéfdirigent Marko Ivanović. Zahajovací koncert se stane i místem vyhlášení cen DIVY. Do 16. 9. 2018 můžete hlasovat a být zařazeni do slosování o atraktivní cenu. Vstup volný.

- * **Opera v září:**

Tosca:	5. 9. 2018 v 18 hod. – Špilberk
Libuše:	7. 9. 2018 (premiéra), 9. 9. a 11. 9. 2018 v 19 hod. – BVV
Piková dáma:	14. 9. 2018 a 19. 9. 2018 v 19 hod. – Mahenovo divadlo
Čert a Káča:	18. 9. 2018 v 19 hod. – Mahenovo divadlo
Hrabě Ory:	26. 9. 2018 a 29. 9. 2018 v 19 hod. – Mahenovo divadlo

Balet v září:

Letní baletní koktejl 2018: 31. 8., 1. 9., 2. 9., 3. 9. 2018 ve 20 hod. – Špilberk
Edith, vrabčák z předměstí: 21. 9., 27. 9., 28. 9. 2018 v 19 hod. – Mahenovo divadlo

Činohra v září:

Saturnin:	10. 9., 30. 9. 2018 v 19 hod. – Mahenovo divadlo
U kočičí bažiny:	11. 9. 2018 v 19 hod. – Mahenovo divadlo
Marie Stuartovna:	12. 9. 2018 v 19 hod. – Mahenovo divadlo
Petrolejové lampy:	15. 9. 2018 v 19 hod. – Mahenovo divadlo
Kdo je pan Smitt?:	16. 9. 2018 v 19 hod. – Mahenovo divadlo
Teror:	18. 9., 20. 9. 2018 v 19 hod. – Reduta
Vévodkyně a kuchařka:	19. 9., 28. 9. 2018 ve 20 hod. – Reduta
Pohádka o nevyřádném dědečkovi:	22. 9. 2018 v 10 hod. – Reduta
Něco za něco:	22. 9. 2018 v 19 hod. – Mahenovo divadlo
Veroniččin pokoj:	23. 9. 2018 v 19 hod. – Reduta
Je třeba zabít Sekala:	24. 9. 2018 v 19 hod. – Mahenovo divadlo (natáčí ČT)
Kmeny:	25. 9. 2018 v 19 hod. – Reduta
Věra:	26. 9. 2018 v 19 hod. – Reduta
Brněnské pověsti:	28. 9. 2018 v 19 hod. – Reduta

Hosté:

Kouzelná vyhlídka: 29. 9. (premiéra), 30. 9. 2018 – Reduta (Divadelní spolek Frída)

- * CK ČEBUS (Běhounská 19, 656 34 Brno; www.cebus.cz, tel.: 542 217 898, 542 215 145, 733 738 663, e-mail: info@cebus.cz) ve spolupráci s NdB a SPNdB Vám nabízí :

Hudba a víno | IV. ročník hudebního cyklu na zámku Valtice
Čtvrtý ročník koncertu z cyklu Hudba a víno
v umělecké a produkční spolupráci s Českou filharmonií

Termín pátek 21. září 2018

Stříbrná vstupenka 1 590 Kč – koncert s degustací vína, doprava z Brna a zpět (bez dopravy 1 390 Kč)

Zlatá vstupenka 2 190 Kč – koncert s degustací vína, doprava z Brna a zpět, vstup na bohatý raut na zámku ve Valticích po skončení koncertu (bez dopravy jen 1 990 Kč)

Sleva pro abonenty NdB a členy SPNdB sleva 100 Kč

17.00 odjezd z Brna do Valtic (UNESCO).

18.15 individuální prohlídka centra moravského vinařství a exteriérů zámku Valtice.

19.00 koncert sólistů České filharmonie Praha a ruských umělců (v rámci akce Dny ruské kultury v ČR) v zámecké jízdárně spojený s degustací těch nejlepších vín z produkce předních moravských vinařství Vinselekt Michlovský a František Mádl (program koncertu bude zveřejněn později)

21.00 ukončení koncertu, přechod hostů se zlatými vstupenkami na raut do společenského sálu zámku. Půl hodiny po skončení koncertu (pro držitele zlatých vstupenek po skončení rautu) odjezd autobusem zpět do Brna – doba jízdy cca 1 hodina.

Cena zahrnuje koncert s degustací vína, možný raut a možná doprava – dle ceny zájezdu. **Sraz 15 min před odjezdem na stanovišti Čebusu č. 1 na starém autobusovém nádraží naproti hotelu Grand v Brně.**

Vážení a milí přátelé,

doufáme, že jste dočetli Zpravodaj až do konce. Na rozdíl od minulých sezon najdete nabídku představení vždy až v nabídkách a informacích. A že už v září máte z čeho vybírat! Tak vybírejte dobře. Ať Vám kterékoliv představení udělá radost a přinese krásný zážitek.

To Vám přejí členové výboru SPNdB

a Jana Veselá

Použité zdroje:

Malá encyklopedie české opery

Malá encyklopedie hudby

Webové stránky NdB

ND Praha měsíčník

Hudební rozhledy 7, 8

Katalog NdB, sezona 2018/19

Osobnosti světové hudby

Denní tisk a internet

Postavy brněnského jeviště

Oxfordský slovník opery

Tisková zpráva k nové sezoně NdB

Uzávěrka Zpravodaje dne: 3. září 2018

Neprodejné. Zpravodaj vydává Spolek přátel NdB, Jugoslávská 652/98, Brno, IČ 48510777 pro vnitřní potřebu.